

בית-הספר לקצינים — יעוד ותוכן

אלימ ח-ק-ה

מבחינת הזמן והאמצעים המוקדשים לנושא זה? החרגילים — הבנויים בעיקרם על המחלקה העצמאית כאשר פרק המחלקה במסגרת הפלוגה מצומצם הרבה יותר — האם משרתים הם דים את המטרה של פיתוח כושר הניתוח והתגובה של הקצין, או שמא מקשים הם עליו לאחר-מכן את ההסתגלות למסגרת המורכבת יותר? שאלות אלו ואחרות נשאלות באשר לקורס המעודד לחיל-הרגלים.

אולם אם לגבי קציני חיל-הרגלים השאלות "קלות יחסית" — כי אחר-הכל, איש לא יטיל ספק בכך, שקצין חיל-הרגלים צריך לעבור קורס לקציני-הרגלים — הרי לגבי החילות האחרים השאלה חמורה יותר. כי אימנם במסגרת בי"ס לקציני-הרגלים הנו, כידוע, השלב הראשון בהכשרתו של הקצין לקצונה בכלל — ובחיל-הרגלים.

ובדייני בנושא זה אמשיך לפי אותה סדרת שאלות שבתחילת רשימתי גם באשר לקצינים המיועדים לחילות הנלחמים בצד חיל-הרגלים והמספקים לו סיוע בקרב. אלה הם בעיקר אנשי חיל-שריון, חיל-תותחנים וחיל-הנדסה, ואילו תכניות אימוניהם מיוסדות בעיקרן על נושאים "חי"ריים" טהורים. אם נקח בחשבון את הזמן הדרוש להכשרה המקצועית לתפקידם היעודי של הקצינים אלה, האם לא יראה לנו כי יש בזה משום בזבוז של זמן וכסף? לשם מה צריך,

החל בקורס הקצינים הראשון ב-1948 נקבע דבר מוסכם, אשר אם גם ניסה מישהו להרהר בו, לכלל ערעור לא הגיע. צה"ל קבע שכל מי שעתיד להיות קצין (פרט לטייסים), חייב לעבור את ביה"ס לקציני-הרגלים. יתר על-כן, בתכנית הקורס לא חלה מהפכה מאז קורס הקצינים הראשון, והוא דומה בקווי העיקריים לקודמיו. ונשאלת השאלה: האם ההחלטה ההיא נכונה גם היום, כאשר משקל חיל-הרגלים אינו עוד כשהיה?

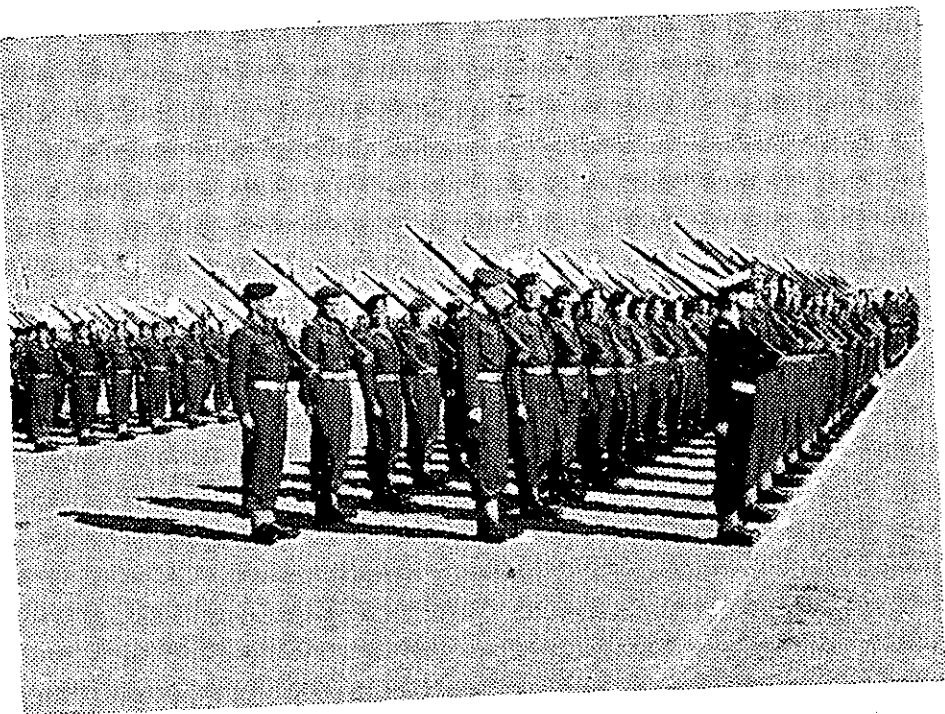
מטרותיהם של הקורסים לקצינים

הכשרת החניך לניהוג מחלקה, לפיקוד עליה בקרב, לאימונה בימי-שלום, לקיום שיתוף-פעולה בין-חילי — פיתוח כושר-הפיקוד והשליטה שלו, יכולת-החשיבה שלו ויכולתו המעשית בארגון, בחינוך פקודיו ובדאגתו להם — וטיפול תכונות היזמה-העצמית, האחריות והמשמעת-הפנימית בקרב, וכמובן, שבהתאם לסוג החיל עליו מופנים חניכי הקורסים לקציני-הרגלים בעתיד, קציני חילות-לוחמים אחרים, חילות-משה"ת — משתנה במקצת ה"הרכב" המדויק של מטרות אלו, הדגש המושם בהן.

את השאלה יש לחלק לפי צרכיהם ויעודיהם השונים של הקצינים המתעתדים לשרת בחילות השונים, על שלושה סוגי היסוד שלהם: חיל-הרגלים, חילות לוחמים אחרים, חילות משרתים.

ראשית — לאימנם של אותם קצינים אשר ישרתו בחיל-הרגלים. האם אמנם תכנית הקורס המכוון לשירות בחיל-הרגלים תואמת את הצרכים גם כיום? האם מכשיר הקורס את הצוערים הכשרה מקצועית וחינוכית תכליתית ומספקת לתפקידיהם בצבא, במצב-ירגיעה ובמשימות-לחימה? האם נושאי האימון אינם מתחילים להיות "מיושנים"? הניתן כאן לקצין-לעתיד רקע הולם בכל השטחים הטכניים והמדעיים? המוקנית לצוער התחושה המציאותית של אורח-המלחמה הצפוי, על הבעיות המקצועיות והחינוכיות שאורח-המלחמה זה עלול להעמיד לפניו?

וכדוגמאות לסוגיות העשויות להתעורר בשעת הצגת שאלות כזו: שמא הופכת תכנית האימונים מיושנת במידת מה לנוכח הצורך הגובר-והולך בשיתוף פעולה בין-זרועי מרחיק לכת — ובמיוחד בשיתוף-פעולה עם ארטילריה, שריון והנדסה? האם נושא הלוחמה-נגד-שריון אמנם בא לידי מלוא הביטוי ההולם — הן מבחינה תורתית הן

למשל, מפקד מחלקת טנקים "ללמוד בגופו" את אורח-הפעולה כולו של קצין חיל-הרגלים — בעוד זה האחרון מקבל רק מושג קלוש-יחסית על שריון? האם לא היינו יוצאים ידי חובתנו, אילו הסתפקנו לגבי קצין-השריון העתיד באותה מידה של מתן ידע ויכולת בתחום חיל-הרגלים, כמו זו הניתנת לחיל-הרגלים על שריון — והיינו